

Doorgestoken kaart: hoe het Nationaal Burgerberaad Klimaat een propagandashow van Extinction Rebellion werd

Posted on 5 juli 2025 by Lucas Bergkamp

Uit documenten die dankzij een beroep op de Wet open overheid (Woo) zijn vrijgekomen, blijkt dat klimaatactiegroep Extinction Rebellion (XR) rechtstreeks betrokken is geweest bij de voorbereiding van het Nationaal Burgerberaad Klimaat. XR had een directe lijn met het Orgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) dat verantwoordelijk is voor de organisatie van het beraad. XR heeft de organisatie geïnstrueerd om het beraad in klimaat-alarmistische richting te duwen en kritische geluiden *rücksichtslos* de kop in te drukken.

Deze onthulling kwam kort nadat de deelnemers waren geïnstrueerd om het uitbrengen van het advies over de Tweede Kamverkiezingen van 29 oktober heen te tillen. De organisatoren rekenen kennelijk op een progressief kabinet en denken dat het advies, dat eigenlijk in september had moeten verschijnen, bij zo'n kabinet

in meer vruchtbare aarde zal vallen. Het Burgerberaad Klimaat is niet politiek neutraal, niet achter de schermen, maar inmiddels ook niet meer vóór de schermen. Dat de organisatie van het burgerberaad meteen alle vuile was buiten hangt, is geen toeval. Ze weten dat je vuile was buiten hangt als het regent. De hoop is dat tegen de tijd dat het advies uitkomt de storm weer zal zijn gaan liggen.

‘Doorgestoken kaart’

Henk Vermeer van BBB verwoordde het gevoel van veel Tweede Kamerleden toen hij bij het bekend worden van de dubieuze rol van XR van ‘doorgestoken kaart’ sprak. ‘Extinction Rebellion voert actie door snelwegen te blokkeren, bedrijven te intimideren en maatschappelijke ontwrichting te organiseren”, merkte Vermeer op. ‘Wat BBB betreft voldoet deze club zelfs aan de definitie van een terroristische organisatie. Dat juist zij aan de voorkant meeschrijven aan een “burgerberaad” is totaal onacceptabel.’

Al eerder was de organisatie van het burgerberaad in diskrediet geraakt toen plotseling een *fact-check* werd verzonden om onwelgevallige, doch juiste stellingen van een door de deelnemers geraadpleegde deskundige over extreem weer in diskrediet te brengen. De *fact-check* werd gesteund door een tweetal klimaatwetenschappers die er speciaal voor dat doel waren aangetrokken. Zelfs de niet controversiële stelling dat de kosten van het huidige klimaatbeleid de baten overtreffen, moest het bij de organisatie en XR ontgelden.

Dat was echter gerekend buiten hoogleraar klimaateconomie Richard Tol, die ook op een bijeenkomst van het burgerberaad aanwezig was. Tol diende een klacht in tegen de ambtenaren die de deelnemers zouden moeten helpen. Dat zou voor iedere beoordelaar een simpele zaak moeten zijn: als een top-klimaateconoom de juistheid van de gewraakte stelling bevestigt, wie zijn de ambtenaren dan om te proberen met een of andere sofistieke klimaatwetenschapper deze alsnog naar de prullenbak te verwijzen?

Maar nee, de klacht werd met een kort briefje afgewezen door een ecologische filosoof die als beoordelaar was aangesteld. Deze man was jarenlang directeur van het Wereld Natuur Fonds. Volgens de ecooloog was ‘het proces’ van de *fact-check* en van de beoordeling van de kritiek daarop zorgvuldig geweest en was er dus niets aan de hand. Over de inhoud geen woord, terwijl de klacht juist over de inhoud ging. Er ligt daarom nu een klacht bij de Ombudsman, die misschien wel naar de

inhoud durft te kijken.

De ecologische klachtenbeoordelaar vond het prima dat de organisatie de conclusies van het IPCC verwierp om het klimaatalarmistische narratief van het beraad in stand te kunnen houden, want 'procedureel' zou er correct gehandeld zijn. Dat is je reinste '*cargo cult*'-rechtspraak — rechtvaardig in vorm, maar onrechtvaardig in resultaat. De term werd door de fysicus Richard Feynman gebruikt ter aanduiding van pseudowetenschap die geen geldige kennis oplevert omdat er iets essentieels ontbreekt: integriteit en eerlijkheid. Tegen gebrek aan integriteit is geen enkele wet, regel, procedure of wat dan ook bestand.

Gebrek aan integriteit is ook de ambtenaren van het burgerberaad niet vreemd. Het Woo-verzoek waardoor de directe betrokkenheid van XR aan het licht kwam, werd door de ambtenaren op de lange baan geschoven omdat de indiener zich kritisch over het beraad had uitgelaten. Bij de bespreking van voorgestelde inbreng van een deskundige verwezen de ambtenaren vragen over de legitimiteit van het (advies van het) burgerberaad als 'niet relevant' van de hand.

Persona non grata

De chemicus en wetenschapsjournalist Marcel Crok die door de deelnemers was uitgenodigd maar door de ambtenaren als *persona non grata* werd bestempeld, mocht in een achterafzaaltje voor een klein groepje zijn verhaal afsteken gezet maar werd 'geneutraliseerd' met behulp van een KNMI-man en een frauduleuze *fact-check*. Een misleidende video moest door de organisatie herzien worden. Aan een deelnemer die kritiek had op de concept-aanbevelingen werd gevraagd of hij zijn kritiek samen met een bekende 'klimaatontkenner' had geschreven. Deelnemers die het niet eens waren met de concept-aanbevelingen moesten in een kring gaan staan, zoals vroeger bij WeightWatchers, als je niet voldoende was afgevallen.

De klachtenbeoordelaar zag er ook geen probleem in dat de ambtenaren zich beriepen op niet-wetenschappelijke documenten om hun *fact-check* ten aanzien van de kosten en baten van klimaatbeleid te onderbouwen. Dat de relevante wetenschappelijke studies die het gelijk van Crok aantonen door de organisatie gewoon verzwegen werden, vond de beoordelaar prima. Met zijn goedkeuring mag het klimaatberaad de vloer aanvegen met het toonaangevende werk van de Nobelprijswinnaar William Nordhaus.

Marcel Crok heeft zelf inmiddels ook een klacht ingediend tegen de ambtenaren van het beraad. Het is een omvangrijk stuk dat in detail blootlegt waar de organisatie de mist in is gegaan met de *fact-check*, die uit de hoge hoed werd getoverd toen Crok informatie aandroeg die tegen het gewenste narratief inging. Deze doorwrochte klacht zal zelfs door een ecologische beoordelaar niet zo eenvoudig kunnen worden afgewimpeld als de eerste, veel kortere klacht.

Het is tekenend voor het totale gebrek aan integriteit van de betrokken ambtenaren dat ze de beoordeling van deze tweede klacht aanvankelijk toewezen aan dezelfde beoordelaar die eerder de klacht van Tol afwees. Pas na protest van Crok hebben de ambtenaren toegezegd een andere beoordelaar te zullen aanzoeken. Dan zal de indiener echter wel akkoord moeten gaan met een aanzienlijk uitstel van de behandeling: pas na de zomer zou er iemand naar kunnen kijken.

Dus: óf een klager gaat akkoord met een bevooroordeelde beoordelaar óf zijn klacht wordt op de lange baan geschoven. Terwijl het al maanden duidelijk is dat dit geschil in een klacht zou uitmonden, heeft de ambtenarij nagelaten om de wettelijke vereiste klachtenprocedure behoorlijk in te richten en zal er naar verwachting nog meer *cargo-cult*-rechtspraak volgen. De beschikbare middelen moeten kennelijk allemaal worden ingezet voor nóg meer ambtenaren, deskundigen, *fact-checks* en propagandafilempjes, want 'klimaat moet'.

Nog maar twee jaar tijd

Een email van XR aan de ambtenaren die het burgerberaad voorbereidden, geeft inzicht in de druk die is uitgeoefend: 'Jullie houden te veel rekening met tegenkrachten van ontkenners, een achterhoede van mensen die het vanwege allerlei redenen niet willen weten dat er veranderingen komen.' In de email liegt XR ook nog dat 'wetenschappers het erover eens zijn dat we klimaatverandering moeten stoppen' en dat 'we nog maar twee jaar de tijd hebben'. Die twee jaar zijn overigens inmiddels bijna verstreken.

Kortom, het beraad, dat bedoeld was om burgers een stem te geven, is gekaapt door klimaatactivisten met een transformatie-agenda. Een afgehaakte deelnemer heeft uit de doeken gedaan dat serieuze dialoog steeds heeft ontbroken en dat de organisatie alles continu in een bepaalde richting heeft geduwd. Zonder dat de deelnemers het doorhebben, zijn zij figuranten in een klimaatactivistisch toneelstuk. Ze mogen hoogstens wat bijzinnen en komma's toevoegen in de voorgekookte

adviezen van XR en hun ambtenaren.

Het concept komt min of meer letterlijk uit de koker van XR-adept Eva Rovers, auteur van de in 2022 verschenen bestseller *Nu is het aan ons. Oproep tot echte democratie*. Rovers betoogde dat je 'politiek niet te veel aan politici moet overlaten. Daar zijn onze problemen namelijk te complex voor'. Het is nu duidelijk wie ze met 'ons' bedoelt. Daarom is de burger toch beter af met de 'echte politiek' dan met Rovers' 'echte democratie'.

Alles wat er mis is aan het klimaatbeleid, steekt de kop op bij het Burgerberaad Klimaat: privileges voor ngo's, activistische ambtenaren, sofistieke klimaatwetenschappers met een missie en een eindeloze stroom aan propaganda en irrealistische doelstellingen. Het hele proces is door XR, de betrokken ambtenaren, wetenschappers en deskundigen vakkundig in de gewenste richting gemanipuleerd.

Voor XR en de klimaatbeweging was de uitdaging om burgers zonder enige relevante kennis zo ver te krijgen dat ze bereid zijn het kabinet te adviseren over de absurdistische vraag 'hoe het klimaat te verbeteren' en hun medeburgers aan noodzakelijke, maar ongewenste maatregelen te onderwerpen. XR heeft het idee dat 'de politiek faalt' er goed ingeramd bij de deelnemers. In een email die XR bij de voorbereiding aan de organisatie van het beraad stuurde is te lezen dat 'het burgerberaad eerst gaat onderzoeken wat nu eigenlijk het probleem is met het klimaat en waarom de politiek dit niet zelf kan oplossen'. De politiek faalt, dat is de schuld van de kiezers en daarom mag het burgerberaad de burgers het klimaatjuk opleggen — ze krijgen wat hen toekomt.

Klimaatdictatuur

Inderdaad, de deelnemers zijn inmiddels zodanig bewerkt dat ze het als hun morele missie beschouwen om het volk aan 'ambitieuze klimaatmaatregelen' te onderwerpen. Ze hebben het licht gezien, zij zijn de Messias en maken zich er daarom nu vooral zorgen over of het kabinet hun adviezen zal overnemen.

Hoe snel kan het gaan: het Burgerberaad Klimaat effent zo de weg naar de XR-klimaatdictatuur. Dat een groep burgers zich daarvoor zo gemakkelijk leent, is de schuld van Extinction Rebellion en de ambtenaren die de klimaatactivisten hebben gefaciliteerd.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [**HIER**](#). Hartelijk dank!